

WPROWADZENIE

Oddawany w ręce Czytelników numer STUDIA OECONOMICA POSNANIENSIA jest zbiorem artykułów autorstwa uczestników International Conference on Accounting, Finance and Financial Institutions. Theory Meets Practice, (ICAFFI), która odbyła się w Poznaniu w październiku 2016 roku. Konferencja wpisywała się w obchody 90-lecia Uniwersytetu Ekonomicznego w Poznaniu. Artykuły mieszczą się w obszarze finansów, który dostarcza wielu możliwości różnorodnych poszukiwań naukowych. Wyrazem tego jest fakt, że są to zarówno opracowania odnoszące się do problemów mikro- jak i makroekonomicznych.

Dwa otwierające numer artykuły są poświęcone problemowi niedoskonałości informacyjnej na rynku i związanym z tym konsekwencjom. Jakość sprawozdań finansowych rozpatrywana poprzez pryzmat kształtowania wyników finansowych przez menedżerów jest przedmiotem badań empirycznych w opracowaniu Joanny Lizińskiej i Leszka Czapiewskiego *Earnings management and underpricing of IPOs on an emerging market* oraz Marcina Piaseckiego *Jakość sprawozdań finansowych a struktura własności spółek notowanych na Giełdzie Papierów Wartościowych w Warszawie*.

W pierwszym z nich poruszono kwestie manipulowania zyskami w momencie wejścia spółki na giełdę. Rezultaty dotyczą pomiaru skali tego zjawiska oraz jego konsekwencji dla rynkowej wyceny spółki. Badania przeprowadzone na szerokiej próbie spółek debiutujących na polskim rynku kapitałowym pozwalają wnioskować o występowaniu zjawiska manipulowania zyskami w okresach dokonywania IPO. Jednak skala agresywnego zarządzania zyskami różniła się w okresach prosperity i dekoniunktury giełdowej. Wykazano, że istnieje związek pomiędzy jakością sprawozdań finansowych a poziomem krótkoterminowego underpricingu IPO.

W drugim artykule poruszono kwestię zależności między strukturą własności a jakością sprawozdań finansowych. Wyniki badań empirycznych sugerują zależność między wielkością spółki i udziałem menedżerów w strukturze własności a jakością raportów finansowych. Otrzymane wyniki wskazują na to, że udział menedżerów w strukturze własności wpływa na jakość sprawozdań

finansowych spółek, przy czym zależność ta jest uwarunkowana rozmiarem spółki.

Na znaczenie raportów zintegrowanych jako podstawy do komunikacji z interesariuszami zwraca uwagę Hanna Sikacz w artykule *Wskaźniki ekonomiczne w raportach zintegrowanych wybranych grup kapitałowych – wyniki badań*. Autorka skupia się na problemie ujednoczenia informacji będących podstawą lepszej czytelności oraz porównywalności danych. W konkluzji podkreślono rolę standaryzacji raportów generowanych przez przedsiębiorstwa.

Przedmiotem dociekań badaczy zajmujących się problematyką finansową w ujęciu mikroekonomicznym są również dochody gospodarstw rolnych, czego przykładem jest opracowanie autorstwa Joanny Średzińskiej *Determinants of the income of farms in EU countries*. Badania koncentrują się na czynnikach wpływających na dochody gospodarstw rolnych w krajach UE-15 i Europy Środkowo-Wschodniej (EŚW). Dokonano identyfikacji i oceny zmian tych czynników w czasie. Oprócz szeregu podobieństw pomiędzy gospodarstwami krajów UE-15 i EŚW w zakresie czynników kształtujących dochód z gospodarstwa rolnego wskazano na występowanie różnic dotyczących wpływu potencjału wytwórczego.

Jednym z najważniejszych bieżących problemów podmiotów gospodarczych jest utrzymanie płynności finansowej. W krótkim okresie to właśnie płynność decyduje o trwaniu firmy na rynku, na co wskazuje Roma Ryś-Jurek w artykule *Ocena płynności finansowej gospodarstw rolnych w Polsce na tle Unii Europejskiej w latach 2009–2015*. W opracowaniu zwrócono uwagę na rosnącą skłonność gospodarstw rolnych do finansowania działalności z kapitału własnego i zobowiązań długoterminowych. Zaobserwowano również utrzymywanie zobowiązań krótkoterminowych na możliwie najniższym poziomie lub wielokrotnie niższym od aktywów obrotowych.

Samodzielność finansowa jest istotna nie tylko w odniesieniu do działalności tradycyjnych przedsiębiorstw czy gospodarstw rolnych, ale odgrywa również ważną rolę w funkcjonowaniu samorządów terytorialnych. Problematykę finansowania sektora samorządowego w Polsce poruszają Agnieszka Kozera i Aldona Standar w artykule *Ocena zmian i identyfikacja przyczyn w zakresie kształtowania się poziomu samodzielności finansowej miast na prawach powiatu w Polsce*. Dokonano analizy poziomu i udziału dochodów własnych w dochodach ogółem miast na prawach powiatu w porównaniu do pozostałych podmiotów sektora samorządowego. Wyodrębniono także klasy typologiczne poziomu samodzielności podmiotów sektora.

Odmierna perspektywa badawcza cechuje artykuł autorstwa Katarzyny Stabryły-Chudzio – *Perspektywy dla finansów Unii Europejskiej po rezygnacji*

z członkostwa Wielkiej Brytanii. Dokonano próby skonstruowania scenariusza perspektyw finansowych Unii Europejskiej bez udziału Wielkiej Brytanii. Wskazano na potencjalny kierunek zmian dochodów i wydatków unijnych. Pytanie o przyszłość Unii Europejskiej jako istotnego gracza w gospodarce globalnej jest jednym z bardziej aktualnych wyzwań, przed jakimi stoją rządy państw europejskich.

Przedstawiona krótka charakterystyka treści artykułów świadczy o niezwykłej żywotności problematyki finansowej jako potencjalnego przedmiotu badań naukowych. W imieniu Autorów liczymy na to, że prezentowane w zeszycie zagadnienia spotkają się z zainteresowaniem Czytelników i staną się źródłem inspiracji do kontynuacji podjętych dyskusji naukowych. Jako redaktorzy tego numeru czasopisma SOEP pragniemy skierować specjalne podziękowania do Recenzentów, których uwagi przyczyniły się do nadania prezentowanym artykułom ostatecznego kształtu.

Jacek Mizerka i Joanna Lizińska